

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENAGA

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 40 (2)

IZDAN 1. MAJA 1929

PATENTNI SPIS BR. 5817.

Wilhelm Buess, tvorničar, Hanover, Nemačka

Okretljivi talionik, koji može podjedno služiti za oplemenjivanje taljevnog dobra

Prijava od 3. septembra 1927.

Predmetom je pronašaška **talionik** za oženje s uljem ili plinom, koji može pod jedno služiti za oplemenjivanje bokvina. Za taljevno dobro potrebna toplina dobiva se poznatim načinom žičkom na ulje ili na plin, koji se nalazi na čeonoj strani poput okretnog bubnja izgradjenog speći, a čiji ognjeni trak ulazi kroz šuplji ležaj bubnja u nutrinu peći. Novost pronašaška sastoji se u izgradnji peći, koja se dade okrenuti za 360 stupnjeva tako, da njezina uzdužnaj os stoji u kutu prema horizontalnoj osi vrtne. Usljed toga se tako kuće, taljevno dobro kod vrtne peći mnogo bolje ispremiješa, nego što se to dade kod poznatih okretnih talionika s bubnjem, jer se ne samo u tangencijalnom, već i u aksialnom smjeru zbiya tsvđenje i izronjenje taljevnog dobra razne težine. Probit, koja iz toga nastaje, jeste, u koliko se tiče peći, da se toplina bolje prenasa na taljevno dobro. U drugu ruku ovim novim načinom gibanje omogućeno dobro oplemenjivanje taljevnog dobra mehaničkim putem. Budući da se kupelj istovremeno i okreće i ljujta, to je u njem sadržani škodljivi plinovi i troška dopremaju na površinu i izbacuju. Troska, koja se nalazi u kontinuiranom gibanju, prisiljena je, da pusti iz sebe sve metalne dijelove bez ostataka. Kod legura pokazuje se prednost u neprestanom mijenjanju sastavnih dijelova.

Upustni lijevak na jednoj je strani peći smješten tako, da ga nisu najdubljeni položaju ne poplavljaju tekuće taljevno dobro. Stoga je smješten na točci, što

IZDAN 1. MAJA 1929

Vazi od 1. februara 1928.

bližoj osi vrtnje. Oplata peći providjena je pojačanjem ili bublom, koja dijeli je kao razdjelna stijena.

Na načrtu prikazan je primjer izrade, pa prikazuje:

Fig. 1. talionik u položaju, prikazanom za punjenje;

Fig. 2. talionik, okrenut prema Fig. 1 za 180 stupnjeva;

Fig. 3. Šematski prikaz gibanja ta

Fig. 4, spoj trupa talionika sa Kupol-
peći.

si Žižak i sl. 1, 2 i 4 za ulje ili plin,

smješten je na jednoj čeonoj strani peći. Trup talijonika izgradjen je kao dugoljast rotaciono tijelo b, na pr. kao cilindar sa šupljim ležajem. **Njegova uzdužna** os tvori sa horizontalnom osi vrtnje **šiljasti kut**. Upustni otvor d s poklopcom d¹ smješten je što bliže do osi vrtnje; opłata peći c na ovom je mjestu pojačana ili imade izdanak e, koji sprječava pridojazak taljevnoga dobra k upustnom otvoru d, kada je trup talijonika u položaju prema fig. 2.

Kako prikazuje fig. 3, obavlja tekuce taljevno dobro kod ishodnog položaja prema fig. 1, najprije rotaciono gibanje u tangencijalnom smjeru. Kada se je peć okrenula za 180 stupanja, otislo je dobro u aksialnom smjeru na lijevo i pri tom se je snažno ispremiješalo. Kada se peć okreće za dalnjih 180 stupanja, taljevno se dobro kod protivnog smjera kretnje opet dobro ispremiješa i time je dan preduvjet za uspješno oplemenjivanje mehaničkim putem.

A Trup peći može se upotrebiti i kao predpeć kod Kupol-peći, visokih peći i drugih talionika, kako pokazuje fig. 4. U vezi s Kupol-pećima upotrijebilo se je kao mehanički djelujući postupak oplemenjivanja prije svega drmanje taljevnog dobra. I ne gledeći na to, da se kod toga svi dijelovi izvrgavaju jakom naprezanju, ovaj postupak ne postizava svestrano ispremiješanje taljevnoga dobra, što je predpostavom za dobro čišćenje i oplemenjivanje kovine. Može se ali trup peći b neposredno priključiti na Kupol-peć f, tako da istovremeno ispušnjava zadaće inače upotrijebljениh predpeća, kao na pr. podržavanje taljevnog dobra toplim, postizavanje, da taljevni stup jednolično ide naprvo i t. d. Tako se jednostavni uredjaj Kupol-peći može s malo troška pretvoriti u talionik s uredjajem za oplemenjivanje.

Poboljšanje takovog uredjaja dobiva se, ako se trup b ne priključi neposredno na Kupol-peć f ili sl., već na običajnu predpeć g Kupol-peći, visoke peći ili sl. Time se sprječava ulaska troške u trup b, koja loše djeluje na prelaz topline i otešava istjeranje školjivih plinova iz tekućeg taljevnog dobra. Kod novog uredjenja preostaje trupu b samo zadaća samog oplemenjivanja, koja se brzo postizava uslijed toga, što je taljevnom dobru dano kombinirano gibanje u okretu i ljuštanju.

Shodno je, da se izmedju predpeća g i trupa b postavi medjuklijetka h. Ona omogućuje dobru pristupačnost ispusnoj rupi i u predpeću g i može da služi kao sabiralište za ložne plinove, koji izlaze iz trupa b. Da se iskoristi toplina, sadržana u ložnim plinovima, vode se oni shodno oko zračnog dôvoda k Kupol-peći f i oko zračnoga voda i žižka a.

Kod talioničnih uredjaja većega opsega može se mjesto jednog priključiti i više trupova b na predpeć g odn. na medjuklijetku h.

Medjuklijetka h providjena je poklopcom m, koji se dade skinuti, a imade rupu za motrenje tako, da se mogu dodavati sredstva za rafiniranje i ispusna rupa i lako otvarati.

Da se ispremiješanje dobra još poboljši i time oplemenjivanje poveća, može se nepregoriva oplata c trupa b providiti izbočinama ili brazgotinama, koje teku u cik-cak u šiljatom kutu prema uzdužnoj osi trupa b. Kod vrtnje peći nastoje izbočine ili brazgotine da tekuće taljevno dobro navrnu postrance, pa kada ono prelazi preko izbočina odn. brazgotina, onda se dobro ispremiješa.

Hoće li se talionični uredjaj s kontinuiranim radom, onda se postave dva

trupa jedan za drugim tako, da njihove osi vrtnje leže u istom smjeru, a na obim se čeonim stranama metne po jedan žižak i po jednu izvlačivu poput teleskopa cijev za odvod plina. Dok se jedna peć loži žižkom, može se druga peć ispraznjivati ili puniti. Otpusni plinovi, jedne peći služe podjedno za prigrijavanje dobra u drugoj peći i izlaze iz ove kroz otpusnu cijev na njezinoj vanjskoj čeonoj strani.

Opisani trup peći može se upotrijebiti za izradjivanje lijevanog čelika, sive lijevnine, nikla, bronce, crvene lijevnine, messinga, aluminija i drugih legura, jednako i za emajle, staklaste mješavine i ino taljevne proizvode.

U nekim slučajevima može na mjesto loženja s uljem ili plinom biti probitačno loženje s uprašenim ugljenom ili električno.

Vrtnja trupa b može da bude kontinuirana ili intermitirana odn. na mahove, da se u taljevnom dobru sadržana grafitna gnijezda potpuno razore.

Imade li se trup peći b izgraditi u vrlo velikim izmjerama, preporučuje se, da se providi ležajem na prstenima o ili valcima p koji se izmedju šupljih čepova dadu u razmacima i količini po volji smjestiti (Fig. 4).

Patentni zahtjevi:

1. Okretljivi talionik, koji može služiti i za oplemenjivanje taljevnog dobra, naznačen time, da se trup peći dade vrtiti za 360 stupanja i da njegova uzdužna os stoji u šiljastom kutu na horizontalnu os vrtnje.

2. Talionik prema zahtjevu 1, naznačen tim, da je oplata peći (c) kod upusnog otvora (d) providjena bublom ili pojачanjem (e), koje sprječava pridolazak tekuće taljevine k upusnom otvoru, kada kod vrtnje trupa (b) dodje u najniži položaj. (Fig. 2).

3. Talionik prema zahtjevu 1, naznačen tim, da se trup peći priključi kao predpeć Kupol-peći, visokoj ili inoj talioničnoj peći.

4. Talionik prema zahtjevu 1 i 3, naznačen tim, da je trup peći (b) priključen predpeću (g) Kupol-peći, visoke peći ili sl. (f). (Fig. 4).

5. Talionik prema zahtjevu 1 i 2, naznačen tim, da je trup peći (b) tako spojen s drugim pećnim trupom, da njihove osi vrtnje leže u istom smjeru.

6. Talionik prema zahtjevu 1 do 5, naznačen tim, da je nepregoriva oplata

(c) pećnog trupa (b) providjena izbočinama ili brazgotinama, koje teku u cik-cak u šiljastom kutu na uzdužni smer pećnoga trupa (b).

7. Talionik prema zahtjevu 1 do 6, nazačen tim, da pečni trup (b) imade ležaj na prstenima (o) koji su koncentrični s

osi vrtnje, a teku na kolutima (p). (Fig. 4).

8. Talionik prema zahtjevima 1 i 3 do 5, naznačen tim, da se ložni pilnovi vode okolo zračnog dovoda Kupol-peći, visoke peći ili sl. odn. oko zračnog dovoda žička za ulje ili plin radi iskorišćenja topline, sadržane u ložnim plinovima.

Fig. 1.

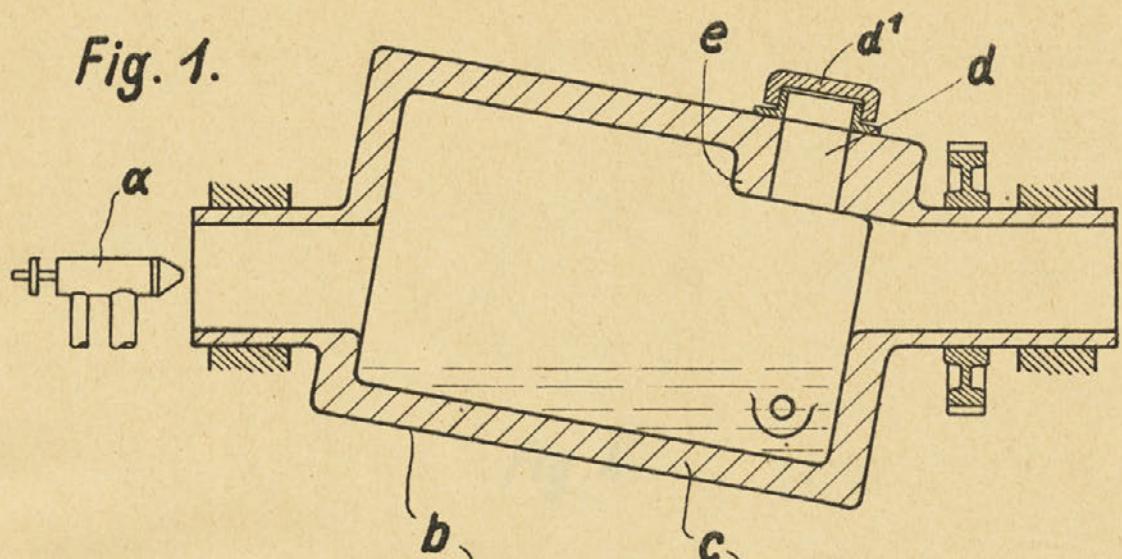

Fig. 2.

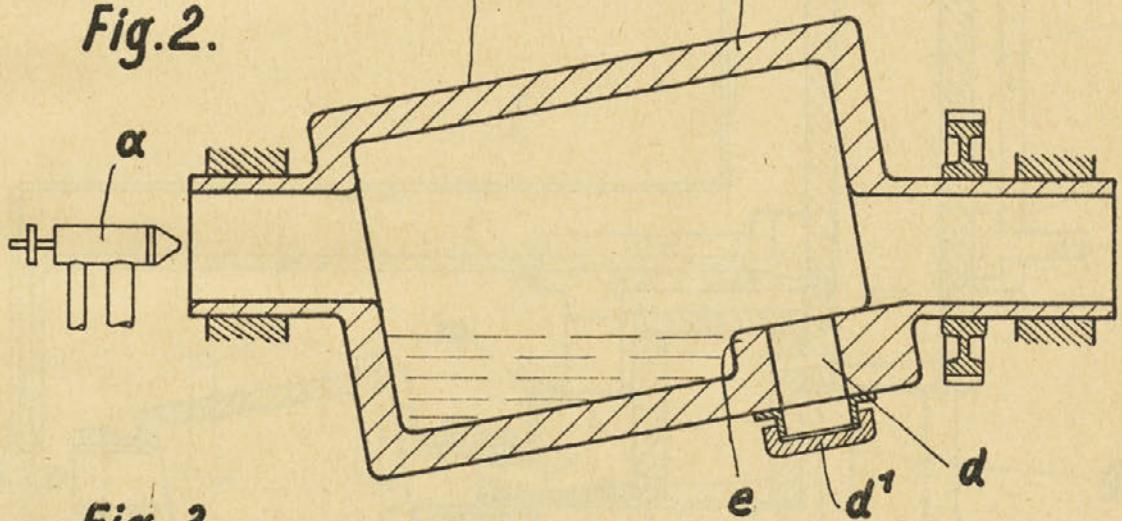

Fig. 3.

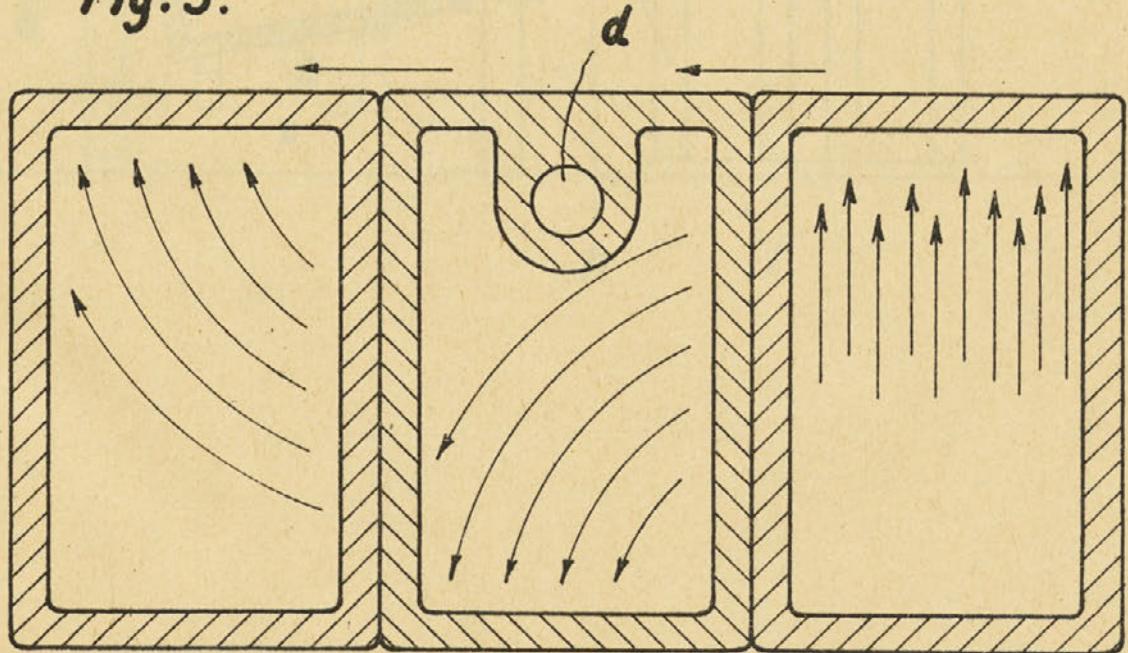

Fig. 4.

